

Det er andetsteds sagt, hvad jeg nu allerede har omtalt, at man ved Næringsloven maatte føres hen til at beskaffe alle Bygninger paa Landet. Jeg kunde forstaae, naar man sagde, at man paa Grund af Næringsloven maatte føres hen til at beskaffe alle de Bygninger paa Landet, hvori der drives Næring, ligesom i Kjøbstæderne, men at Næringsloven skulde føre til at beskaffe Bygninger paa Landet, hvori der ingen Næring drives, er mig ufatteligt. Det er meget vanskeligt, at fremhæve Noget, som ikke allerede er fremhævet. Der er saaledes den Bestemmelse, at Bygninger, der udelukkende benyttes til Agerbrug, maae være fritagne for Skatten. Der er med megen Klarhed af et æret Medlem for Holland (Hage) gjort opmærksom paa, hvor ubvillet dette Forhold er. Saavidt som jeg kjender Forholdet, har man i de fleste Bøndergaardne sin hele Deconomiindretning i selve Stuehuset, saa at denne optager omtrent Halvdelen af Stuehuset, og naar man tager Ordene strengt, saa hedder det jo i Forslaget, at kun de Bygninger skulde være fritagne, som udelukkende benyttes til Avlsbrug. Nu kan det ganske vist siges, at de Bygninger, som høre til Meieridriften og i det Hele taget til Følkeholdet, at de ikke udelukkende høre til Avlsbruget; men for en meget væsentlig Deel ere de dog til for Bedriften. Jeg mener imidlertid ogsaa, at Leiligheden til selve Brugeren — hvad enten han er Eier, Leier eller Fæster — hans Familie og Lynde er et ligesaa nødvendigt Tilbehør til Avlsbruget, som Lader til Kornet og Staldene til Hestene ere det, saa det kunde jo blive et Spørgsmaal, hvorvidt ikke ogsaa denne Leilighed skulde henhøre til Avlen. Det, som der kunde være Tale om at beskaffe, vilde jo være den Deel af Bygningen, som der ikke havdes stadigt Brug for, og det er ganske vist, at der i den sidste Tid er opført ikke saa faa Bygninger paa Landet, hvor man lader ikke saa faa Tag Huus staae hen til Stads, som man ikke benytter til daglig, men som kun ved en eller anden mere festlig Leilighed blive tagne i Brug; og det er jo ganske vist, at der i saadanne Bygninger er gjemt en Capital, der ikke kan rammes gennem Indkomstskatten, og der kunde jo dog være nogen Almelighed for, at man beskaffede en

saadan Capital, da man ikke kan ramme den gennem Indtægtskatten, naar den er sat fast i Bygningerne; men dertil mener jeg rigtignok ogsaa, man maatte indskrænke sig for de Bygningers Vedkommende, hvori der ikke drives nogen Næring. Hvad Spørgsmaalet angaaer om Begrændsningen baade af Stigningen af Procent og af Fladeindholdet, skal jeg indskrænke mig til at sige, at jeg troer, selve Ministeriet vilde have været bedre stillet til Lovforslaget, dersom den ikke havde været indført.

Jeg troer saaledes, for at komme tilbage til, hvor jeg begyndte, at det, hvorom det dreier sig, er, om det er rigtigt og retfærdigt at lægge en saa bethdelig Skat paa en enkelt Samfundsklasse forud, før man gaaer til en almindelig Indkomstskat; thi det er jo klart, at den vil dække en lille Deel af det Gul, som skal dækkes ved Indkomstskatten, og det er derfor Noget, som maa være Gjenstand for meget nøie Overveielse, om der virkelig er Grund til at paa lægge Landbostanden at dække denne lille Deel af Hullet, før det er afgjort, hvem der skal dække den øvrige. Dersom der er nogen Grund til at lette Kjøbstæderne, dersom disse mange Klager, man i den senere Tid har hørt fra dem om Overbebyrdelse, virkelig ere begrundede, saa har jeg tænkt mig, at det vilde være rettere at gaae den Vej, som er antydet om muligt at lette dem for Noget af Bygningskatten, navnlig for de Bygningers Vedkommende i Kjøbstæderne, som kun tjene til Beboelse for Forbuddere eller andre Saadanne, som ikke drive Næring, og da at dække den mindre Indtægt, som derved maatte fremstaae, gennem Indkomstskatten. Men der er jo allerede opkastet megen Tvivl om, hvorvidt der virkelig er nogen saadan Overbebyrdelse tilstede, og hvorvidt de Klager, der ere fremførte, virkelig ere begrundede, om de dog ikke mere skyldes en Indbildning fra Kjøbstædernes Side end en Virkelighed.

Spønsæck: Da jeg begjærede Ordet, erfarede jeg vel, at der var endeel Talere indtegnede før mig, men jeg havde dog dengang ingen Anelse om, at dette Lovforslag i den Grad vilde lide ilde Medfart, som Tilfældet her er blevet. Jeg kunde derfor meget fristes